

Формування діалогічного мовлення учнів початкової школи

Діалогічне мовлення має велике значення для розвитку спілкування і мислення учнів. Воно активізує, поширює їхній словниковий запас, привчає проводити аналітико-синтетичну роботу над словом і реченням, поліпшує фонематичний слух дітей, розвиває правописну зіркість, прищеплює інтерес і любов до мови та читання.

Цікавий дидактичний матеріал на уроках мови, читання завжди викликає у школярів позитивні емоції. Засвоюючи та закріплюючи навчальний матеріал під час вправ, учні виявляють самостійність та ініціативу.

Завдяки мовним вправам діти мають можливість застосовувати на практиці свої знання та вміння.

Цікаві вправи з мови, читання використовуються на всіх етапах уроку. За їх допомогою можна перевірити, як учні виконали домашнє завдання, полегшити розуміння нового матеріалу, його закріплення.

Контроль навчальних досягнень продуктивного мовлення школярів має певні труднощі, зокрема це стосується перевірки навичок діалогічного мовлення. Зумовлюється це низкою факторів:

- не розроблені дидактичні матеріали, ілюстративні зокрема;
- процес контролю означених навичок потребує багато часу, якого на уроці недостатньо.

Отже, перед учителем постає завдання – створити методичне забезпечення контролю діалогічного мовлення, організувати це на уроці, ефективно використовувати час.. Для контролю навичок діалогічного мовлення розробила картки та підбрала тексти, що дозволяють учням самостійно ознайомитись із ситуацією мовлення, метою спілкування, мовним завданням. Перевіряю сформованість умінь і навичок на уроках мови, читання. Діти вибирають картку, співрозмовника; ознайомлюються із завданням, обдумують, обговорюють хід діалогу, розподіляють ролі протягом 4-5 хвилин. Розігрується діалог перед усім класом. Результати перевірки фіксую у таблиці:

Рівень сформованості діалогічного мовлення

Клас _____ (_____ н.р.)

Вчитель _____

№	П.І. Учня	Кількість реплік	Використання формул мовлен. етикету	Дотримання правил спілкування	Дотримання норм літ. мови			Формування запитань		Логічний зв'язок		Оцінка
					лексичні	орфоепічні	граматичні	Уміє формулювати доречно	Помилляється у формулюванні	Порушення лог. зв'язку	Лог. Зв'язок між репліками	

На основі таблиці виставляю оцінку кожній дитині.

Методичні рекомендації «Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи» передбачають перевірку вмінь складати діалог на зазначену тему; вживати формули мовленнєвого етикету; дотримуватися культури спілкування; заохочувати співрозмовника висловлювати свою думку; дотримуватися норм літературної вимови.

Для другокласників картки містять малюнок (сюжетний), що відтворює ситуацію мовлення; мету спілкування; слова, які допомагають будувати діалог та слова – звертання.

Для учнів 3-4 класів у картці зазначено ситуацію спілкування (хто, де, коли), мету спілкування, мовні завдання.

Картка №1

Картка №2

Створити діалог

Ситуація : Піклування про цуценя

Мета спілкування: обмінятися враженнями про маленького друга.

Мовне завдання:

1. Правильно звертайтеся один до одного: *Арино, Аліно.*
2. Вживайте ввічливі слова.
3. Вживайте слова: *цуценя, гарненьке, веселе, кумедне, доглядати, милуватися.*

Створити діалог

Ситуація : Хворий Карлсон

Мета спілкування: обговорити лікування Карлсона.

Мовне завдання:

1. Правильно звертайтеся один до одного: *Малюче, друже, Карлсоне, хлопче..*
2. Вживайте ввічливі слова.
3. Вживайте слова: *ліки, весело, друзі, чай, пігулки, варення, банка, над дахами, термометр.*

Картка №3

Картка №4

Створити діалог

Ситуація : Дружба Гени та Чебурашки

Мета спілкування: оговорити питання дружніх стосунків.

Мовне завдання:

1. Правильно звертайтеся один до одного: *Гено, Чебурашко, друже.*
2. Вживайте ввічливі слова.
3. Вживайте слова: *нові, добрі, шукати, хлопці, дівчата, оголошення, дитячий садок, реклама, школа, парк*

Створити діалог

Ситуація : День народження віслюка Іа

Мета спілкування: домовитись про те, як привітати віслюка Іа з днем народження.

Мовне завдання:

1. Правильно звертайтеся один до одного: *Пуше, П'ятачку, ведмедику, друже.*
2. Вживайте ввічливі слова.
Вживайте слова: *день народження, подарунок, привітати, побажати, подарувати.*

Картка №5

Картка №6

Створити діалог

Ситуація : Левенятко на прогулянці

Мета спілкування: домовитись про прогулянку.

Мовне завдання:

1. Правильно звертайтеся один до одного: *Левенятку, Черепахо, друже.*

2. Вживайте ввічливі слова.

Вживайте слова: *покатай, сідай, швидко, морем, весело, не важко, приємно.*

Складіть діалог

Ситуація : захворіла Оленка До неї завітала подруга Катруся.

Мета спілкування: дізнатися про стан здоров'я , лікування Оленки і повідомити про новини в класі.

Мовне завдання:

1. Вживайте слова: *почуваєшся, ліки, довго, читали, відвідали, досліджували.*

2. Правильно звертайтеся один до одного: *Оленко, Катрусю, подруго.*

3. Вживайте ввічливі слова.

Картка №7

Картка №8

Складіть діалог

Ситуація :хлопчик тягне човник річкою.

Мета спілкування: передайте розмову між хлопчиком і жабкою.

Мовне завдання:

1. Вживайте слова:*хлопче , капітан, мешканець, потурбував, незвичайна пригода, лякаєш, не страшно, річка.*
2. Правильно звертайтеся один до одного: *хлопче, жабко, друже.*
3. Вживайте ввічливі слова.

Складіть діалог

Ситуація : Наталка просить бабусю пришити гудзик.

Мета спілкування: просити надати допомогу.

Мовне завдання:

1. Вживайте слова:*бабуся, Наталка, голка, гудзик, нитка, охайно, вузлик, вколоти, витягнути.*
2. Правильно звертайтеся один до одного:
бабусю, Наталочко, онучко
3. Вживайте ввічливі слова.

Картка №9

Картка №10

Складіть діалог

Ситуація : Вечір у моїй родині.

Мета спілкування: про надання допомоги у виконанні домашнього завдання..

Мовне завдання:

1. Вживайте слова: *щоденник, вірш, допомогти, домашнє завдання, письмово, правило, таблиця множення.*
2. Правильно звертайтеся один до одного: *доню, мамо, Оленко, матусю, бабусю, дідусю.*
3. Вживайте ввічливі слова.

Складіть діалог

Ситуація : Сергій прийшов на ковзанку і побачив свою однокласницю Ірину.

Мета спілкування: поділитися своїми враженнями про перебування на ковзанці.

Мовне завдання:

1. Вживайте слова: *лід, ковзани, музика, настрій, рівний, швидкі, чудовий, веселий.*
2. Правильно звертайтеся один до одного.
3. Вживайте ввічливі слова.

Картка №11

Картка №12

Складіть діалог

Ситуація : зимовий вечір. Бабуся з дідусем п'ють чай.

Мета спілкування: поділитися своїми враженнями про сьогоднішній день.

Мовне завдання:

1. Вживайте слова:*зранку, зустрів, бачила, читав, скопав, чула, спекла.*
2. Правильно звертайтеся один до одного: *Олено, Іване.*
3. Вживайте ввічливі слова.

Складіть діалог

Ситуація : на уроці праці хлопці майстрували пароплав.

Мета спілкування: узгодити свої дії, обмінятися враженням про завершення роботи.

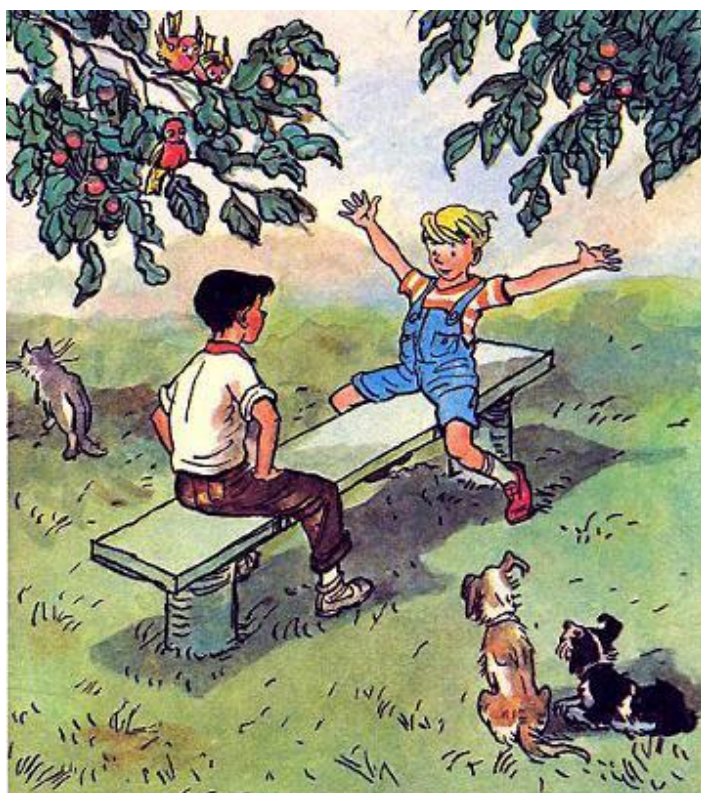
Мовне завдання:

1. Вживайте слова:*ніс, корма, рубка, борт, ют, коричневий, голубий, білий, червоний.*
2. Правильно звертайтеся один до одного: *Миколко, Вадиме, Сергійку, друже.*
3. Вживайте ввічливі слова.

Картка №13

Картка №14

Складіть діалог

Ситуація : бабуся просить Петрика допомогти пошити торбинку.

Мета спілкування: навчити онука працювати з голкою, ножицями, нитками.

Мовне завдання:

1. Вживайте слова: *бабуся, Петрик, стіл, тканина, ножиці, голка, кіт, іграшки.*
2. Правильно звертайтеся один до одного: *бабусю Марія, Петрику.*
3. Вживайте ввічливі слова.

Складіть діалог

Ситуація : зустріч Дмитра та Сергійка у саду.

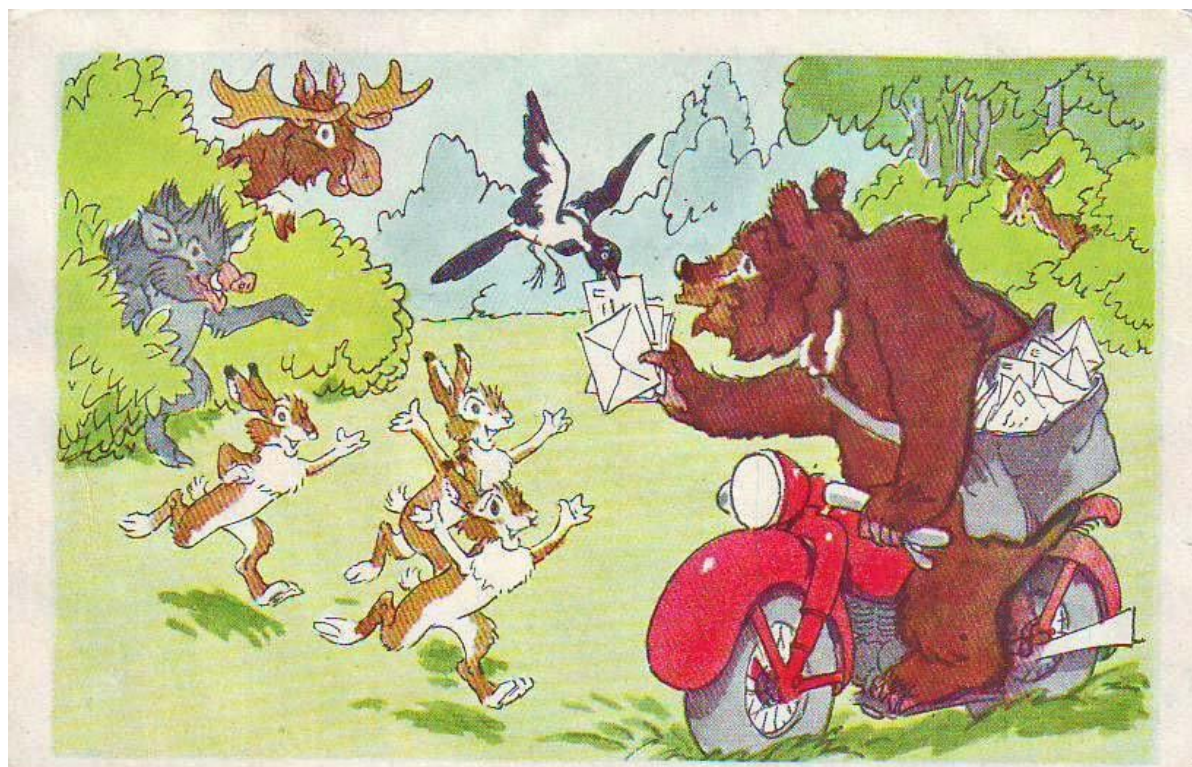
Мета спілкування: повчальна розповідь Дмитра до Сергійка.

Мовне завдання:

1. Вживайте слова: *птахи, яблуня, кіт, собака, розповідь, Дмитро, Сергійко, літо.*
2. Правильно звертайтеся один до одного: *Сергійку, Дмитре.*
3. Вживайте ввічливі слова.

Картка №15

Картка №16

Складіть діалог

Ситуація : лісовий поштар.

Мета спілкування: познайомити лісових мешканців з поштарем.

Мовне завдання:

1. Розгляньте малюнок , вживайте слова: *лісові мешканці, зайці, сорока, Михайло Потаповичу, поштар, сумка, листи, галявина, олень, кабан.*
2. Складіть оповідання, вживайте ввічливі слова та привітання.
3. Добери заголовки до оповідання.

Складіть діалог

Ситуація : канікули, літній відпочинок.

Мета спілкування: склади і прочитай оповідання за поданим початком..

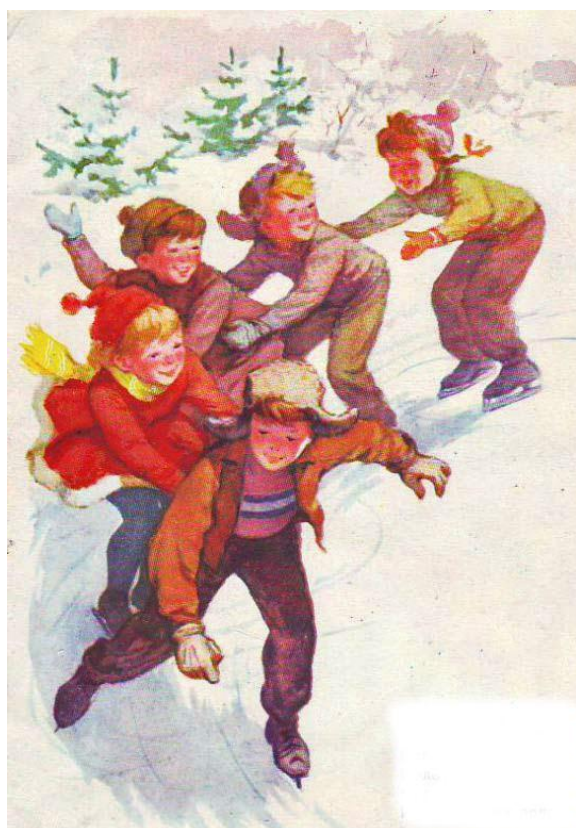
Літній відпочинок.

Розпочалися літні канікули. Василько поїхав відпочивати з батьками на море....

Картка №17

Картка №18

Складіть діалог

Ситуація : самі вдома, підготовка лялькової вистави.

Мета спілкування: склади і прочитай оповідання за поданим початком..

Наша сім'я.

Наша сім'я велика та дружна. Тато й мама працюють...

Складіть діалог

Ситуація : зробити добру справу.

Мета спілкування: склади і прочитай речення в такому порядку, щоб вийшло оповідання. Добери до нього заголовок.

1. Хорошу справу зробили діти.
2. Усі дерева і каток вкрив сніг.
3. Вони дружно відкидали сніг лопатами.
4. Був тихий зимовий ранок.
5. Діти вирішили розчистити каток.
6. Щаслива дівтора каталася на ковзанах.

Картка №19

Картка №20

Складіть діалог

Ситуація : Зима.

Мета спілкування: склади і запиши з поданими словами на тему «Зима» за власними спостереженнями.

Випав сніг, холодно, світить і не гріє, пухнасті дерева, завірюха.

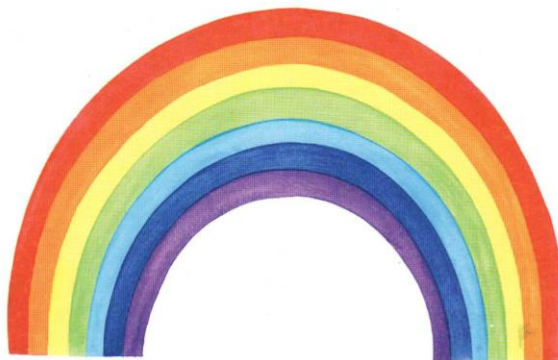
Складіть діалог

Ситуація : запитуй – відповідаємо.

Мета спілкування: Щоб скуштувати корисних ягід калини, потрібно дати відповіді на запитання. Необхідно дібрати заголовок до утвореного тексту.

1. Калина – це кущ чи дерево?
2. Якого кольору квіти у калини?
3. Які плоди у калини?
4. Чим корисна калина?

Картка №21

Картка №22

Складіть діалог

Ситуація : Рибалка.

Мета спілкування: Склади і запиши за малюнком та поданими словами оповідання на тему: «На рибалку» за власними спостереженнями.

Піднятися на світанку, вудочки,пожива, клює, ловиться,риба, райдуга.

Складіть діалог

Ситуація : «Їжак»

Мета спілкування:склади і запиши з поданими словами оповідання на тему: «Їжак» за власними спостереженнями.

Садок, будинок,живе, яблука, їжак, колючий, діти, молоко, годують.

Картка №23

Картка №24

Складіть діалог

Ситуація : після вистави в ляльковому театрі ви зустрілися з однокласницею.

Мета спілкування: поділитись враженнями від відвіданої вистави в ляльковому театрі.

Мовні завдання:

1. Вживайте слова:*зала, артисти, режисер, освітлювач, модельєр – костюмер, головні персонажі (герої) затамувавши подих.*
2. Правильно звертайтеся один до одного.
3. Вживайте ввічливі слова.

Складіть діалог

Ситуація : після екскурсії до зоологічного музею діти провідали Сашка.

Мета спілкування: обмінятися враженнями про побачене в зоологічному музеї.

Мовні завдання:

1. Вживайте слова:*музей, макет, птахи, риби, звірі, як живі, очі, скелет, пір'я, експозиція.*
2. Правильно звертайтеся один до одного.
3. Вживайте ввічливі слова.

Картка №25

Картка №26

Складіть діалог

Ситуація : у гості знову завітав Вінні – Пух. Він дуже любить спілкуватися. Поговорімо з ним.

Мета спілкування: дізнатися про життя його друзів.

Мовні завдання:

1. Вживайте слова: *давно не бачились, найчудовіший, гостинний, мудро, ласунчик, допитливий.*
2. Правильно звертайтеся один до одного.
3. Вживайте ввічливі слова.

Складіть діалог

Ситуація : зимового ранку зустрілися Сашко і Сергійко.

Мета спілкування: домовитися про підгодівлю пташок узимку.

Мовні завдання:

1. Вживайте слова: *годівничка, насіння, сальце, я не погоджуюся, я маю іншу думку.*
2. Правильно звертайтеся один до одного.
3. Вживайте ввічливі слова.

Картка №27

Картка №28

Складіть діалог

Ситуація : уявіть синичку, що сидить на дереві поблизу вікна.

Мета спілкування: з'ясувати труднощі, які переживає синичка сніжної зими.

Мовні завдання:

1. Вживайте слова: *житло, тепло, мороз, їжа, пожива, снігова зима, холодно, важко.*
2. Правильно звертайтеся один до одного.
3. Вживайте ввічливі слова.
4. Висловіть співчуття синичці.

Складіть діалог

Ситуація :мама повернулася з роботи додому,а там безлад, немитий посуд, брудне взуття сина...

Мета спілкування: обговорити з мамою права та обов'язки дитини вдома.

Мовні завдання:

1. Вживайте слова: *безлад, настрій, права, обов'язки, сміття, прибрав, посуд, взуття, купити.*
2. Правильно звертайтеся один до одного.
3. Вживайте ввічливі слова.
4. Висловлюйте власні судження: *я вважаю..., на мою думку...*

Картка №29

Картка №30

Складіть діалог

Ситуація : новенька учениця (учень) в класі. Розмова на перерві.

Мета спілкування: познайомитися з однокласницею (однокласником)

Мовні завдання:

1. Правильно звертайтеся один до одного.
2. Вживайте ввічливі слова.

Складіть діалог

Ситуація : ти прийшов до бібліотеки. Тобі необхідно поговорити з бібліотекарем.

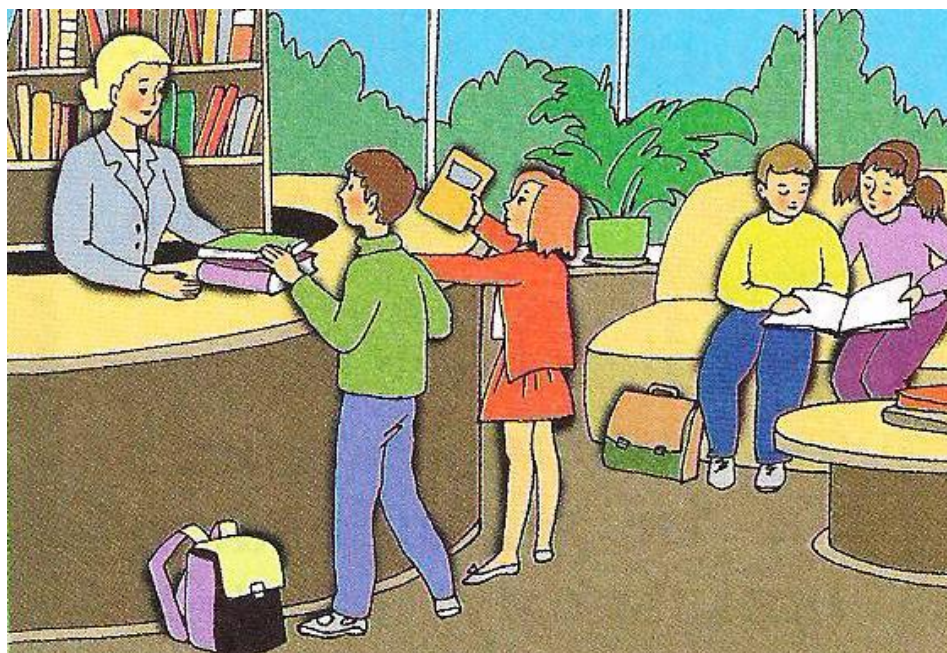
Мета спілкування: дібрати книги, щоб підготувати повідомлення на урок природознавства з теми : «Заповідники України»

Мовні завдання:

1. Правильно звертайтеся один до одного.
2. Вживайте ввічливі слова.

Картка №31

Картка №32

1. Розглянь малюнок і прочитай запитання.

- Чи відвідуєш ти шкільну бібліотеку?
- Хто видає книжки в бібліотеці?
- Яке приміщення шкільної бібліотеки?
- Чи багато книжок у бібліотеці?
- Які книжки ти любиш читати?

2. За малюнком і запитаннями склади та запиши оповідання.

3. Добери заголовок до оповідання.

Складіть діалог

Ситуація : у зоомагазині. Тобі сподобався папуга.

Мета спілкування: умов маму купити папугу.

Мовні завдання:

1. Правильно звертайтеся один до одного.
2. Вживайте ввічливі слова.

Картка №33

Картка №34

Складіть діалог

Ситуація : у зоомагазині. Тобі сподобався папуга.

Мета спілкування: з'ясуй у продавця, як утримувати птаха в домашніх умовах.

Мовні завдання:

1. Правильно звертайтеся один до одного.
2. Вживайте ввічливі слова.

Складіть діалог

Ситуація : ти зустрівся з сусідкою бабусею Марією. Вона хвора. Їй треба купити хліба.

Мета спілкування: запропонувати свою допомогу хворій сусідці.

Мовні завдання:

1. Дотримуватись правил спілкування з дорослою людиною.
2. Правильно звертайтеся один до одного.
3. Вживайте ввічливі слова.

Картка №35

Картка №36

Складіть діалог

Ситуація : вихідний день. Розмова з подругою (другом) по телефону.

Мета спілкування: переконати подругу (друга) вийти на прогулянку до парку.

Мовні завдання:

1. Правильно звертайтеся один до одного.
2. Вживайте ввічливі слова.
3. Дотримуватись правил спілкування по телефону.

Складіть діалог

Ситуація : вихідний день. Розмова з подругою (другом) по телефону.

Мета спілкування: переконати подругу (друга) вийти відвідати каток.

Мовні завдання:

1. Правильно звертайтеся один до одного.
2. Вживайте ввічливі слова.
3. Дотримуватись правил спілкування по телефону.

Картка №37

Картка №38

Складіть діалог

Ситуація : розмова на перерві однокласників.

Мета спілкування: обміняйтеся думками про прочитану книгу Е. Успенського «Дядько Федір, кіт і пес».

Мовні завдання:

1. Правильно звертайтеся один до одного.
2. Вживайте ввічливі слова.

Складіть діалог

Ситуація : знайомство з польовими рослинами.

Мета спілкування: познайомити сестру з польовим соняхом.

Мовні завдання:

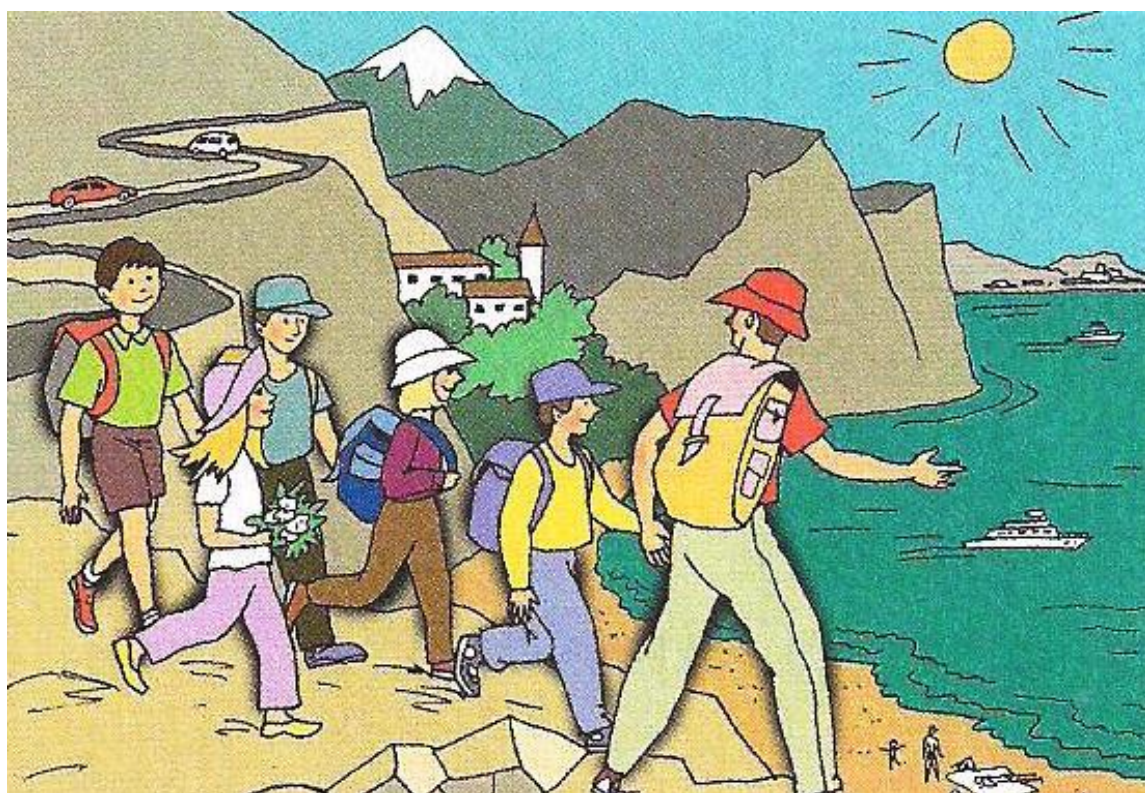
1. Розглянь малюнок і прочитай запитання:
  - *Яка пора року?*
  - *Де знаходиться сестра і брат?*
  - *Що росте на полі?*
  - *Якого кольору?*
  - *Що виготовляють з насіння соняшника?*
2. За малюнком і запитаннями склади оповідання.
3. Добери заголовок до оповідання. Вживай ввічливі слова

Картка №39

Картка №40

Мовні завдання:

1. Розглянь малюнок і прочитай запитання:
  - ❖ Як називається село , в якому ти живеш?
  - ❖ Яке твоє село влітку?
  - ❖ Які дерева та квіти ростуть на вулицях селища?
  - ❖ На якій вулиці ти живеш?
  - ❖ Чи любиш ти своє село?
2. За малюнком і запитаннями склади і запиши оповідання.
3. Добери заголовок до оповідання. Вживай ввічливі слова.

Мовні завдання:

1. Розглянь малюнок і прочитай запитання:
  - ❖ Яка пора року?
  - ❖ Де відпочивають діти?
  - ❖ Де розташований літній табір?
  - ❖ Куди йдуть діти?
2. За малюнком і запитаннями склади і запиши оповідання.
3. Добери заголовок до оповідання. Вживай ввічливі слова.

Картка №41

Картка №42

Складіть діалог

Ситуація : допомога бабусі в приготуванні пиріжків.

Мета спілкування: надати консультацію щодо правил поведінки на кухні та правил поводження з борошном.

Мовні завдання:

1. Розглянь малюнок , прочитай запитання і дай на них відповідь:
  - *Дай імена людям зображеним на малюнку.*
  - *Чим вони займаються?*
  - *Про що бабуся розповідає онучці?*
  - *А що онука відповідає бабусі?*
  - *Як треба поводитися на кухні біля плити?*
  - *Чи можна гратися з борошном? Чому?*
  - *З якою начинкою зіпили пиріжки?*
2. За малюнком і запитаннями склади оповідання.
3. Добери заголовок до оповідання. Вживай ввічливі слова.

Складіть діалог

Ситуація : діти на відпочинку.

Мета спілкування: поділитися своїми враженнями про перебування на відпочинку.

Мовні завдання:

1. Розглянь малюнок і прочитай запитання:
  - *Яка пора року?*
  - *Де відпочивають діти?*
  - *Дай імена дітям?*
  - *Чим займається хлопчик?*
  - *Про що у нього запитує дівчинка?*
  - *Як називаються квіти, що на воді?*
  - *Дай назву річці?*
  - *Хто ще відпочиває на березі річки?*
  - *Що росте на березі річки?*
  - *Який день?*
  - *Як ти гадаєш чи сподобався дітям відпочинок?*
2. За малюнком і запитаннями склади оповідання.
3. Добери заголовок до оповідання. Вживай ввічливі слова.

Картка №43

Картка №44

Складіть діалог

Ситуація : пташеня в небезпеці.

Мета спілкування: допомогти пташеняті повернутись до гнізда.

Мовні завдання:

1. Розглянь малюнок і прочитай запитання:

- *Кого ти бачиш на малюнку?*
- *Яка пора року?*
- *Чим займається їжак та зайчик?*
- *Хто випав з гнізда?*
- *Про що пташеня просить лісових друзів?*

2. За малюнком і запитаннями склади оповідання.

3. Добери заголовок до оповідання. Вживай ввічливі слова.

Складіть діалог

Ситуація : ведмедик Ласунчик прокинувся.

Мета спілкування: передати свої почуття при спілкуванні з лісовими друзями та своє відношення до них .

Мовні завдання:

1. Розглянь малюнок і прочитай запитання:

- *Яка пора року?*
- *Де відбуваються події?*
- *Хто живе у лісі?*
- *Яких птахів бачите на малюнку?*
- *Що робить ведмедик Ласунчик?*
- *Що росте у лісі?*
- *Як треба відноситися до лісових друзів?*

2. Склади частину казки за малюнком.

3. Вживай ввічливі слова.

Картка №45

Картка № 46

Складіть діалог

Ситуація : небезпека на льоду

Мета спілкування: допомогти однокласниці вибратися з крихкої криги.

Мовні завдання:

1. Розглянь малюнок і прочитай запитання:
  - *Кого ти бачиш на малюнку?*
  - *Яка пора року?*
  - *Що загрожує дітям?*
  - *Хто в більшій небезпеці?*
  - *Про що говорить Петрик із Даринкою?*
2. За малюнком і запитаннями склади оповідання.
3. Добери заголовок до оповідання. Вживай ввічливі слова.

...Прилетів у гай, коли бачить, сидить зозуля на калині та все:
«Куку! куку!» От він до неї:

– Тіточко, що я вас проситиму! Навчіть мене розуму! У вас же нема своїх дітей; а то курки просив, то вона каже, що в неї й так багато клопоту.

– А я тобі от що скажу, – відповіла зозуля, – як у мене свого клопоту нема, то чужого я й сама не хочу! От не мала б роботи – чужих дітей розуму вчити! Се не моє діло! А от коли хочеш знати, скільки тобі літ жити, то се я можу тобі сказати.

– Аби ти була жива, а за мене не турбуйся! – відрізав горобець і полетів геть.

Картка № 47

Картка № 48

— Тепер сядьте, покладіть руки перед собою. Не горбтеся, —
мовила дівчинка, і взяла шматочок крейди. — Ми займемося
математикою... У вас в кишені два яблука...

Буратіно хитро посміхнувся:

— Неправда, жодного...

— Я говорю, — терпляче повторила дівчинка, — припустимо, що у
вас в кишені два яблука. Хтось забрав у вас одне яблуко. Скільки у
вас залишилося яблук?

— Два.

— Поміркуйте добре.

Буратіно насупився, — так сильно він міркував.

— Два...

— Чому?

— Адже я не віддам Комуś своє яблуко, хоч би він навіть битися
почав!

— У вас нема жодних здібностей до математики, — засмучено
мовила дівчинка. — Займемося диктантом.

Розіграйте діалог

Знову біжить та й біжить. Зустрічає його ведмідь. «Колобок,
колобок, я тебе з'їм!» — «Не їж мене, ведмедику-братику, я тобі
пісні заспіваю». — «Ану!»

— Я по коробу метений,

На яйцях спечений, —

Як од баби та од діда втік,

Так і од тебе втечу!

Картка № 49

Картка № 50

...Побачивши, що дівчинка ввійшла до хатинки, вовк по самі вуха сховався під ковдру та й каже:

- Поклади-но пиріг на скриню і горщечок туди ж постав, а сама йди полеж зі мною, відпочинь з дороги.

Червона Шапочка послухалась і лягла в ліжко.

Та як же вона здивувалась, коли побачила, що за страхітливий вигляд має її бабуса!

От вона й каже:

- Бабусю, а які ж у вас руки великі!
- Це, щоб міцніше тебе обнімати, внученько!
- Бабусю, а які ж у вас ноги великі!
- Це, щоб краще бігати, дитинко!
- Бабусю, а які ж у вас вуха великі!
- Це, щоб краще чути тебе, дівчинко!
- Бабусю, а які ж у вас очі великі!
- Це, щоб краще бачити тебе, внученько! [22]
- Бабусю, а які ж у вас зуби великі!
- А це, щоб тебе з'їсти!

...Осел його й питає:

- Агов, Хапку, чого ти так важко сопеш?

- Ох,- відповів пес,- старий я став, що не день, то більш занепадаю на силі, на полювання ходити вже не можу, от мій хазяїн надумав мене вбити. А я втік од нього. Але як же мені тепер на хліб собі заробити?

- Знаєш що,- сказав осел,- я йду до Бремена, хочу там стати музикою. Гайда зі мною, то й ти влаштуєшся музикантом. Я гратиму на лютні, а ти битимеш у барабан.

Пес радісно погодився, і вони пішли разом. Недовго вони йшли, коли дивляться - сидить при дорозі кіт, і такий сумний, неначе три дні не їв нічого

Література

1. Закон України «Про освіту».
2. Національна доктрина розвитку освіти у XXI столітті.
3. Державний стандарт початкової загальної освіти.
4. Програма для середньої загальноосвітньої школи 1 – 4 кл. К.: «Початкова школа», 2006р.
5. АмонашвилиШ. А. Размышление о гуманной педагогике. – М., 1996.
6. СухомлинскийВ. А. Сто советов учителю. – К.: Радянська школа, 1984.
7. СухомлинскийВ. А. Духовный мир школьника. Избр. Соч. – К., 1980. Т.4.
8. Помету О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. – К., 2002.
9. Захаров К. О. Інноваційні системи, технології та моделі навчання в школі. Монографія. – Запоріжжя: Просвіта, 2002.
10. Волошина Н. Й., Пасічник С. А., Скрипченко Н. Ф., Хропко П. П. Концепція літературної освіти. Початкова школа. – 1994. - №3. – с. 37 – 42.
11. Концепція літературна освіта в 12-річній загальноосвітній школі: проект. Савченко О. я., Мартиненко В. О., Волошина Н. Й. та ін. Диво слово. – 2002. - №4. – с.59 – 65.
12. Джежелей О. В. Літературна освіта молодших школярів. Початкова школа. – 1994. - № 1. – с. 25 – 27.

